

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 15 maj 1934 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående viss reformering av tryckfrihetslagstiftningen.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 156, har herr *Anderson* i Norrköping m. fl. hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, det Kungl. Maj:t snarast ville för riksdagen framlägga de förslag till ändringar i tryckfrihetsförordningen, ävensom därav betingade ändringar i regeringsformen och allmän lag, vilka i de uti motionen angivna riktlinjerna för en reform av tryckfrihetslagstiftningen angivits och motiverats.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Tryckfrihetsförordningen, vilken antogs år 1812, har efter sin tillkomst undergått flera ändringar i avseende å sitt innehåll. Vid flera tillfällen hava försök gjorts att omarbета densamma såväl i avseende å dess formella uppställning som med beaktande av olika vid skilda tidpunkter framförda önskemål om sakändringar. Det mest betydande försök till sådan omarbetning, som under senare tid framlagts, innehålls i det betänkande med fullständigt förslag till ny »tryckfrihetsordning», som tillkallade sakkunniga avgåvo den 20 december 1912. Något härav föranlett förslag har emellertid icke blivit för riksdagen framlagt.

Vid 1933 års riksdag framfördes i motion, I: 248, bland annat yrkande om en fullständig omdaning av tryckfrihetsprocessen. Konstitutionsutskottet, som behandlade motionen, framhöll att en dylik omdaning av tryckfrihetsprocessen måste medföra ändringar även i flera andra bestämmelser i tryckfrihetsförordningen och att reformen därigenom sannolikt skulle behöva utsträckas att gälla hela berörda grundlag. Jämte det utskottet erinrat om att alla förslag till en mera allmän revision av tryckfrihetsförordningen dittills blivit avvisade, anförde utskottet att en genomgripande förändring av en för det offentliga livet så viktig grundlag som tryckfrihetsförordningen måste, innan det nya hunnit tillräckligt länge tillämpas i praxis, medföra en mer än eljest betänkelig osäkerhet samt att det i följd härav vore lämpligare att på de partiella reformernas väg söka genomföra de ändringar, som kunde finnas nödiga och nyttiga. Utskottet framhöll emellertid, att tryckfrihetsprocessen beträffande de egentliga tryckfrihetsmålen eller de s. k. jurymålen för enskilda målsägande erbjöde stora svårigheter och att det därför vore önskvärt, att utredning verkställdes om möjligheten till reformer i detta avseende. På utskottets förslag beslöt riksdagen i anledning härav att i skrivelse till

Kungl. Maj:t anhålla om utredning om möjligheten att ombilda processen i tryckfrihetsmål, anhängiggjorda av enskilda, i sådan riktning, att större säkerhet för de enskilda därigenom uppnås, samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Efter det denna skrivelse avlåtits ha enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1933 och 16 september 1933 sakkunniga tillkallats *dels* för utredning av frågan om en reform av tryckfrihetsprocessen och därjämte av frågan om sådana ändringar i tryckfrihetsförordningen i övrigt, att hinder ej möter för residentsstads förening med angränsande landsbygd under gemensam jurisdiktion, *dels ock* för fortsatt utredning av frågan om allmänna handlingars offentlighet. Sedermera ha ytterligare tillkallats sakkunniga för utredning av frågan om skärpta straffbestämmelser i tryckfrihetsförordningen för utspriande av lögnaktiga uppgifter och vrängda framställningar till allmänhetens förvillande.

Även de i förevarande motion framförda reformförslagen synas åsyfta en fullständig omdaning av tryckfrihetsförordningen. Motionärerna hava dock icke härför förebragt några skäl, som ej av utskottet i dess 1933 avgivna betänkande beaktats. De i motionen framförda förslagen, vilka endast äro helt allmänt skisserade, äro icke heller nya utan hava förut varit föremål för utredningar eller äro jämlikt Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut för närvarande under utredning. Utskottet är fördenskull förvissat därom att vad som i förevarande motion är beaktansvärt under pågående utredning blir föremål för omprövning.

Utskottet hemställer sålunda,

att förevarande motion, II: 156, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 maj 1934.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Sundberg, Björkman, Bergman, Sandegård, Larsén, Ehrnberg*, Källman, Mellén, Nils Andersson, Persson i Trängen, Andersson i Igelboda, Fast, Lindskog, Nordström, Lundqvist, Johnsson i Norrahammar, Lundén, Svensson i Landskrona* och Gustafsson i Välsnäs.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr Gustafsson i Välsnäs.
